

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/59/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718203455
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5718203455.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. H. Y., T.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka I.. Z. Y., C.., T.. XX.XX.XXXX, bytom C. X, I., práv. zast. JUDr. Gabriela Reichová, advokátka so sídlom Pavla Mudroňa 26, Martin a otec V.. Q. Y.G., T.. XX.XX.XXXX, bytom T. X, I. v konaní o návrhu otca na zmenu školského zariadenia, takto

rozhodol:

Návrh otca na zmenu školského zariadenia maloletej H. H., T.. XX.XX.XXXX z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresný súd Martin dňa 28.09.2018 sa otec domáhal umiestnenia maloletej do Základnej školy s materskou školou, so sídlom C. XXA, I.. V návrhu uviedol, že návrh sa rozhodol podať z dôvodu, že matka bez jeho vedomia a súhlasu zapísala maloletú do J. F. Š. s čím zásadne nesúhlasí. Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že matka je evanjelického vierovyznania a on katolíckeho. Matka ho v ničom nerešpektuje ako otca dieťaťa, neustále marí výkon súdneho rozhodnutia, nedá sa s ňou na ničom dohodnúť a manipuluje maloletú proti nemu, netrvá na tom, aby maloletá navštevovala katolícku základnú školu, chce aby navštevovala štátnu školu.

2. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 19P/59/2018-5 zo dňa 01.10.2018 súd maloletemu dieťaťu ustanovil kolízneho opatrovníka pre konanie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Matka sa k návrhu písomne nevyjadrila.

4. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletej, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinami tvoriacimi súdny spis (hodnotenie škôl V. F. P.V.G., správa o maloletej vypracovaná J. G. Š., vyjadrenie Komisarčky pre deti zo dňa 23.10.2016, Rozsudok Okresného súdu Martin 16P/89/2015 zo dňa 20.09.2016) a zistil nasledovné.

5. Otec na pojednávaní zotrval na podanom návrhu. Uviedol, že o zámere matky zapísať maloletú do J. G. Š. nevedel. Keď sa na to matky a maloletej pýtal, tieto mu na otázku neodpovedali. Má zásadný problém s tým, že táto škola je evanjelická, nakoľko on je katolík. Preto chce, aby navštevovala štátnu základnú školu príslušnú podľa miesta jej bydliska. To, že maloletá navštevovala predškolské zariadenie v J. G. Š. vedel, snažil sa riešiť aj túto otázku, ale bezvýsledne. Zúčastnil sa na prvom školskom dni maloletej. Prišiel do kostola, pozdravil ju, povedal jej, že aká je krásna, ako je pekne vyobliekaná. Ona mu zvýšeným hlasom hovorila: „choď preč“. Nenechal sa odbiť a nakoniec išiel za ňou aj do triedy, počkal

na zahájenie a potom odišiel. Matka na to zareagovala: „chod' preč, čo tu robíš, toto je H. deň, nekaz jej ho“. Maloletej pri príležitosti jej prvého dňa v škole nedoniesol nič, ona si už od neho ani nič neberie. O výchovno - vzdelávací proces v škole, ktorú pre maloletú navrhoval sa nezaujímal.

6. Matka maloletej s návrhom otca nesúhlasila. Uviedla, že maloletá nastúpila na povinnú školskú dochádzku a svoju povinnosť si riadne plní. Uvedené podporuje aj fakt, že maloletá je v tejto škole spokojná. Otec neuvádza v návrhu žiadne relevantné dôvody, pre ktoré by bola zmena školského zariadenia v prospech maloletej. Návrh je podaný koncom septembra 2018, kedy už maloletá nastúpila na povinnú školskú dochádzku a otec mal dostatok priestoru na to, aby riešil školu maloletej pred septembrom 2018. Až do júla 2018 sa stretávali skoro obdeň v B. K. a otec túto otázku neotvoril. Povinnú školskú dochádzku riešila v domnení, že táto medzi nimi sporná nie je, keďže sa k tomuto žiadnym spôsobom počas stretnutí ani na pojednávaniach nevyjadroval. Zápis maloletej prebehol 11.04.2018. Otcovi o tom, že maloletá bude navštevovať práve túto školu povedala sama maloletá. Voľba tejto školy bola logickou voľbou, nakoľko maloletá tu navštevovala materskú škôlku. Je jej známe prostredie a nemalým faktom, ktorý uľahčil maloletej adaptáciu na toto prostredie, je aj to, že maloletá má teraz v škole deväť spolužiakov, ktorí sú jej známi zo škôlky. Maloletá si tu vytvorila sociálne väzby, zvykla si na výchovno-vzdelávací proces, maloletej sa v škole páči. Ďalším kritériom, ktoré hovorí v prospech tejto školy, je aj skutočnosť, že dvakrát do týždňa maloletá navštevuje základnú umeleckú školu, ktorá je na ulici I.. Táto je v bezprostrednej blízkosti základnej školy. Medzi základnou umeleckou školou a J. G. Š. je dohoda, že učitelia z umeleckej školy si chodia po deti do J. G. Š. na vyučovanie. V škole sa uplatňuje Hejného metóda pri matematike. Okrem toho je tam veľmi posilnená angličtina, nakoľko tam majú amerických lektorov. Deti sa zúčastňujú počas prázdnin táborov cudzieho jazyka, ktorých sa už maloletá zúčastňovala v rámci materskej škôlky a teraz pokračuje. Maloletá je krstena v evanjelickej viere.

7. Kolízny opatrovník odporučil návrh otca zamietnuť ako nedôvodný. Maloletá už dva mesiace chodí do tejto školy. Je nelogické, aby menila školské zariadenie v tomto čase. Okrem toho naozaj je tu kontinuita v predškolskom zariadení, ktoré navštevovala rovnako ako teraz. Maloletá je tu spokojná, má tam svojich spolužiakov a vrstovníkov.

8. Maloletá sa v prítomnosti kolízneho opatrovníka vo vzťahu k škole vyjadrila, že už chodí do J. G. Š.. Tam chodila aj do škôlky. Je tam dobre, má tam veľa kamarátov. Jej najlepšia kamarátka sa volá W., tá s ňou chodila aj do škôlky. Okrem kamarátov zo škôlky si v škole našla už aj nových kamarátov. Pani učiteľku má dobrú. Stravuje sa v školskej jedálni, chodí aj do školského klubu. Zo školy ju vyzdvihuje mama. Navštevuje aj krúžky - výtvarný krúžok a spev v Základnej umeleckej škole. V prvý školský deň boli v kostole a potom v škole. V kostole bola s mamou a svojou kamarátkou W.. Bol tam aj otec, a prvý deň v škole jej skazil, lebo vykrikoval na mamu, aká je zlá, že ju týra a také sprostosti. Hovoril to pred druhými ľuďmi nielen v kostole, ale aj vonku. Ona začala v kostole plakať a plakala aj pred kostolom. Mama ho upozorňovala: „Nenič H. prvý deň v škole“, on však neprestal, stále len vykrikoval. Nič jej nedoniesol na tento prvý deň. Od mamy dostala kyticu kvetov.

9. Z listín tvoriacich súdny spis vyplýva, že:

- Základná škola s MŠ, K. XX, I. v hodnotení INEKO dosiahla 6,5 bodu - škola s veľmi dobrými výsledkami žiakov a J. ZŠ, I.. M.. Š. XX, I. dosiahla 8,1 bodu - škola s vynikajúcimi výsledkami žiakov (hodnotenie uvedených škôl INEKO z P.V.G.),

- maloletá je žiačkou 1. A triedy, predtým navštevovala materskú školu od 01.09.2015 do 31.08.2018. Maloletá sa adaptovala na prvý ročník základnej školy veľmi dobre, je komunikatívna, veselá, učivo zvláda výborne. V triede má 9 spolužiakov z materskej školy, ktorú spolu navštevovali. V kolektíve je veľmi obľúbená. Školu navštevujú žiaci bez rozdielu nielen vierovyznania, ale aj náboženstva či svetonázoru (správa o maloletej vypracovaná J. G. Š.),

- maloletá navštevovala J. G. Š. D. I. ako škôlkarka po dobu troch rokov a následne pokračuje v realizácii školskej dochádzky v tomto zariadení. V rámci tohto zariadenia si vybudovala sociálne väzby. Spolu s niektorými spolužiakmi zo školy navštevujú aj prvý ročník základnej školy. Je v najlepšom záujme maloletej, aby realizovala školskú dochádzku v zariadení, ktoré doteraz navštevovala. Zmena školského zariadenia by bol zbytočný zásah so jej psychiky a narušenie jej stabilného prostredia (vyjadrenie Komisárky pre deti zo dňa 23.10.2016),

- Rozsudkom Okresného súdu Martin 16P/89/2015 zo dňa 20.09.2016 bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené; maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky.

10. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 35 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

12. Podľa § 43 ods. 1 ZR, maloleté dieťa, ktoré je vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť schopné vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa sa musí venovať náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

13. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa pri všetkých akciách týkajúcich sa detí, či už podniknutých verejnými alebo súkromnými inštitúciami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi orgánmi alebo zákonodarnými zbormi, najlepšie záujmy dieťaťa musia byť prvoradé.

14. Podľa článku 12 ods. 1 Dohovoru štáty - zmluvné strany musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné si utvárať vlastné názory, právo ich vyjadrovať slobodne vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú, pripisujúc názorom dieťaťa náležitú váhu podľa jeho veku a zrelosti.

15. Už od nepamäti hlavná zodpovednosť za výchovu maloletého dieťaťa bola na rodičoch, ale rodinnú výchovu podporujú a dopĺňajú aj školské inštitúcie. Rodina je základnou istotou, kde by mali byť dieťaťu uznané jeho práva. Rodičia by mali dieťaťu pre dobrý rozvoj poskytnúť plnohodnotné prostredie s dostatočným množstvom podnetov a dostatočných materiálnych prostriedkov pre ich vývin. Právo na výber školy a typu školy, právo na takú výchovu a vzdelanie, ktoré najviac zodpovedá individuálnym schopnostiam a záujmom detí.

16. Práve z uvedeného § 35 vyplýva, že pri podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa rodičia mali dohodnúť. Dohoda by sa v normálne fungujúcom vzťahu medzi rodičmi mala dosiahnuť vo všetkých veciach, nielen v tých, ktoré majú charakter podstatných vecí, avšak pri bežných, každodenných veciach dohodu rodičov zákon nevyžaduje a každý z rodičov, bez ohľadu na existenciu či neexistenciu dohody s druhým rodičom, môže vykonávať v bežných veciach rodičovské práva a povinnosti sám. Dohoda rodičov o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, ku ktorej rodičia nemôžu dospieť, však v zmysle tohto ustanovenia môže byť nahradená autoritatívnym rozhodnutím súdu.

17. Súd zo zisteného skutkového stavu veci a z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh otca je potrebné zamietnuť. Otec svojím návrhom žiadal, aby súd určil, že maloletá bude navštevovať Základnú školu s materskou školou, so sídlom C. XXA, I.. V konaní ani jeden z rodičov hodnoverne nepreukázal, že by sa voľba základnej školy stala predmetom diskusie akú by si táto otázka zaslúžila. Otec vzhľadom na vek maloletej musel predpokladať, že táto nastúpi v školskom roku 2018/2019 na povinnú školskú dochádzku a ak naozaj matka a maloletá na jeho otázky nereflektovali adekvátne, mal priestor podať návrh na určenie základnej školy oveľa skôr ako koncom septembra 2018. Na druhej strane matka mala povinnosť otca o takejto podstatnej skutočnosti informovať a nenechávať oznámenie o voľbe základnej školy na maloleté dieťa, resp. na to, či sa otec opýta. Keďže súd vec prejednával a rozhodoval v októbri, t.j. dva mesiace po nástupe maloletej na povinnú školskú dochádzku, pri svojom rozhodovaní hodnotil, či by zmena školského zariadenia bola v jej prospech. Vzhľadom na rozdielne stanoviská rodičov bolo v konaní pred súdom potrebné zistiť záujem maloletej v danej veci, nakoľko záujem maloletého dieťaťa je pri rozhodovaní súdu prvoradým kritériom. Maloletá sa jednoznačne vyjadrila, že v škole sa jej páči, je tam spokojná, má tam veľa kamarátov, dobrú pani učiteľku. Uvedené vyplýva aj zo správy o maloletej, ktorú vypracovala škola. Matka svoje rozhodnutie pre túto školu odôvodňovala výchovno - vzdelávacím procesom; blízkosťou základnej a umeleckej školy, ktorú maloletá navštevuje; plynulým prechodom maloletej z predškolského do školského zariadenia spoločne s viacerými svojimi spolužiakmi; kvalitou výučby cudzieho jazyka. Na druhej strane otec neuviedol jediný argument, pre ktorý by ním navrhovaná základná škola pre maloletú bola lepšou,

neinformoval sa aký je na tejto škole uplatňovaný výchovno - vzdelávací proces. Jediný jeho argument sa opiera o to, že on je katolíckeho vierovyznania. V danej veci je však potrebné hodnotiť jedine záujem maloletej a nie osobný záujem jej rodičov, resp. ich vierovyznanie. Súd okrajovo zobral do úvahy aj hodnotenie základných škôl INEKOM, z ktorého vyplýva, že lepšie študijné výsledky dosahujú žiaci J. G. Š. a skutočnosť, že J. G. Š. navštevujú žiaci bez ohľadu na vierovyznanie, náboženstvo a svetonázor. Na základe vykonaného dokazovania je súd presvedčený, že v záujme maloletej je, aby navštevovala J. G. Š. D. I.. Takéto striedanie škôl v krátkom čase a nestabilita školského prostredia by sa nepochybne podpísali pod študijné výsledky maloletej a mohli by ohroziť jej zdravý psychický vývoj, preto návrh otca zamietol.

18. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Martin, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie urobil.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.